

«بررسی وضعیت کتاب و کتابخوانی در جهان»

مجموعه‌ی (۱۰) - اروپا

اروپا ئیان جدید و فرهنگ
افکار سنجی در کشورهای نامزد عضویت در
اتحادیه‌ی اروپا

New Europeans and Culture
PUBLIC OPINION IN THE CANDIDATE COUNTRIES

پژوهشگران:

گزارش سیستم ارزیابی تغییرات فرهنگی در اروپا

شماره‌ی CCEB 2003.1

سیستم ارزیابی تغییرات فرهنگی در اروپا

(EUROBAROMETER)

بهار ۲۰۰۳ میلادی

به اهتمام

حمید قبادی‌دانا - محمد الهیاری فومنی

با همکاری

کتایون رجبی

«بررسی وضعیت کتاب و کتابخوانی در جهان»

مجموعه‌ای (۱۰) - اروپا
اروپائیان جدید و فرهنگ
افکارسنجی در کشورهای نامزد عضویت در اتحادیه اروپا
پژوهشگر: گزارش سیستم ارزیابی تغییرات فرهنگی در اروپا

زیر نظر: محسن پرویز

به اهتمام: حمید قبادی دانا - محمد الهیاری فومنی

با همکاری: کتابیون رجبی

ویراستار علمی و سر ویراستار: مصطفی امیدی

ویراستار ادبی: حسن یونسی

مدیر اجرایی: تقی سبزه‌علیان

ناشر: شرکت تعاونی کار آفرینان فرهنگ و هنر

چاپ اول: تهران ۱۳۸۸

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

طراحی متن و جلد: آتلیه امینان - مهیار علی‌زاده. آبخان

لیتوگرافی: جامع هنر، چاپ: چاپخانه‌ی دالاهو، صحافی: خیام

شابک: ۶-۶۹-۵۴۳۵-۶۰۰-۹۷۸

بها: ۴۴۰۰ تومان

کتاب حقوق بین‌الملل برای ناسر محفوظ است

فروشگاه و مرکز پخش: تهران - خیابان جمهوری - خیابان باستان جنوبی

کوچه نوری - بن‌بست اول - پلاک ۲۵ - تلفن: ۶۶۹۰۵۳۷۳

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه‌ی ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: قبادی دانا، حمید، ۱۳۴۱ - گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور: اروپائیان جدید و فرهنگ: افکارسنجی در کشورهای نامزد عضویت در اتحادیه‌ی اروپا (New Europeans and Culture)

به اهتمام حمید قبادی دانا، محمد الهیاری فومنی؛ پژوهشگر: سیستم ارزیابی تغییرات فرهنگی در اروپا

با همکاری: کتابیون رجبی

مشخصات نشر: تهران، شرکت تعاونی کار آفرینان فرهنگ و هنر، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۲۴۴ ص. مصور (رنگی)، جدول، نمودار.

فروست: بررسی وضعیت کتاب و کتابخوانی در جهان: ۱۰ - اروپا

شابک: ۶-۶۹-۵۴۳۵-۶۰۰-۹۷۸ - شابک دوره: ۸-۸۱-۵۴۳۵-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان دیگر: بررسی وضعیت کتاب و کتابخوانی در جهان

یادداشت: کتابنامه

یادداشت: واژه‌نامه

موضوع: اروپا - زندگی فرهنگی - نمونه پژوهی

شناسه افزوده: الهیاری فومنی، محمد

شناسه افزوده: رجبی، کتابیون، با همکاری

شناسه افزوده: شرکت تعاونی کار آفرینان فرهنگ و هنر،

رده‌بندی کنگره: ۴۱۳۸۸ الف ۲ ق/ ۲۰۳ CB

رده‌بندی دیویی: ۹۴۰

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۱۹۸۲۷۸۶

این کتاب
با حمایت
معاونت
امور فرهنگی
وزارت
فرهنگ و
ارشاد
اسلامی چاپ
شده است.

فهرست

مقدمه ناشر

۹

اشاره

مقدمه:

۱۷

انواع نظرسنجی‌ها در مجموعه‌های سیستم‌ارزیابی تغییرات در اروپا: ۱۹

۲۱

یافته‌های مهم

۲۴

فرهنگ و اروپائیان جدید

۲۵

تصمیم‌گیری مشترک در عرصه‌ی فرهنگ

۲۷

برخورداری از ابزارها و وسایل مرتبط فرهنگی

۳۲

۱- استفاده از رسانه‌ها - رادیو و تلویزیون

۱/۱- شهروندان کشورهای نامزد، چه برنامه‌هایی را در تلویزیون

۳۳

تماشا می‌کنند؟

- ۳۹- ۱/۲- تماشای ویدئو وی وی دی
- ۴۲- ۱/۳- گوش دادن به رادیو
- ۴۶- ۱/۳/۱- برنامه‌های رادیویی مورد علاقه
- ۵۰- ۲- استفاده از رایانه و اینترنت
- ۵۰- ۲/۱- استفاده از رایانه
- ۵۳- ۲/۱/۱- نحوه‌ی استفاده‌ی مردم از رایانه
- ۵۵- ۲/۱/۲- استفاده از رایانه در منزل برای کار و مطالعه
- ۵۷- ۲/۱/۳- استفاده از رایانه در هنگام اوقات فراغت در منزل
- ۶۰- ۲/۱/۴- استفاده از رایانه برای کار و مطالعه خارج از منزل
- ۶۱- ۲/۱/۵- استفاده از رایانه در هنگام اوقات فراغت در خارج از منزل
- ۶۴- ۲/۲- استفاده از اینترنت
- ۶۷- ۲/۲/۱- دفعات استفاده از اینترنت
- ۶۸- ۲/۲/۲- مردم کشورهایی که به تازگی عضو اتحادیه‌ی اروپا شده‌اند، به چه منظوری از اینترنت استفاده می‌کنند؟

۳- مردم در کشورهای نامرد چه مطالبی را مطالعه می‌کنند؟

- ۷۷- ۳/۱- مردم در کشورهای واقع در نیمه‌ی جنوبی اروپا کمتر مطالعه می‌کنند
- ۷۷- ۳/۱/۱- مردم چند کتاب می‌خوانند؟
- ۸۳- ۳/۲- خواندن روزنامه‌ها
- ۹۲- ۳/۳- خواندن مجلات

۱	۱
۲	۱
۳	۱
۴	۱
۵	۱
۶	۱
۷	۱
۸	۱
۹	۱
۱۰	۱
۱۱	۱
۱۲	۱
۱۳	۱
۱۴	۱
۱۵	۱
۱۶	۱
۱۷	۱
۱۸	۱
۱۹	۱
۲۰	۱
۲۱	۱
۲۲	۱
۲۳	۱
۲۴	۱
۲۵	۱
۲۶	۱
۲۷	۱
۲۸	۱
۲۹	۱
۳۰	۱
۳۱	۱
۳۲	۱
۳۳	۱
۳۴	۱
۳۵	۱
۳۶	۱
۳۷	۱
۳۸	۱
۳۹	۱
۴۰	۱
۴۱	۱
۴۲	۱
۴۳	۱
۴۴	۱
۴۵	۱
۴۶	۱
۴۷	۱
۴۸	۱
۴۹	۱
۵۰	۱
۵۱	۱
۵۲	۱
۵۳	۱
۵۴	۱
۵۵	۱
۵۶	۱
۵۷	۱
۵۸	۱
۵۹	۱
۶۰	۱
۶۱	۱
۶۲	۱
۶۳	۱
۶۴	۱
۶۵	۱
۶۶	۱
۶۷	۱
۶۸	۱
۶۹	۱
۷۰	۱
۷۱	۱
۷۲	۱
۷۳	۱
۷۴	۱
۷۵	۱
۷۶	۱
۷۷	۱
۷۸	۱
۷۹	۱
۸۰	۱
۸۱	۱
۸۲	۱
۸۳	۱
۸۴	۱
۸۵	۱
۸۶	۱
۸۷	۱
۸۸	۱
۸۹	۱
۹۰	۱
۹۱	۱
۹۲	۱
۹۳	۱
۹۴	۱
۹۵	۱
۹۶	۱
۹۷	۱
۹۸	۱
۹۹	۱
۱۰۰	۱

- ۷۹ ۴- کشورهای نامزد و موسیقی
- ۹۷ ۴/۱- دفعات گوش دادن به موسیقی
- ۱۰۱ ۴/۲- ابزارهای گوش دادن به موسیقی
- ۱۱۳ ۴/۳- موسیقی‌های مورد علاقه‌ی مردم در کشورهای نامزد
- ۱۲۴ ۵- فعالیت‌های فرهنگی
- ۱۲۴ ۵/۱- دفعات انجام فعالیت‌های فرهنگی
- ۱۳۴ ۵/۲- شرکت در انواع کنسرت‌ها
- ۱۴۳ ۵/۳- انجام فعالیت‌های هنری
- ۱۵۳ ۶- فهرست عناوین پیوست‌ها
- ۶/۱- فهرست عناوین نمودارها
- ۱۵۷ ۶/۲- فهرست عناوین کلی جدول‌ها
- ۱۵۸ ۶/۳- عناوین جدول‌های پیوست
- ۲۳۹ ۶/۴- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات

مقدمه

دنیای امروز، روزگار شتاب تکنولوژی در پوشش دادن جهان زیر یک چتر خبری و اطلاع‌رسانی است. روزگاری که به جرأت می‌توان گفت هیچ کشوری، به معنای واقعی، مالک مطلق داشته‌های خود نیست. هر کشور و ملتی هم که به دانش و تجربه‌هایی نوین دست می‌یابد، تنها زمان کوتاهی می‌تواند آن داشته را، مثل یک «راز»، از دید و افکار سایر جهانیان پنهان نگه دارد.

بسیاری از سخت‌گیری‌ها در حفظ اسرار و کشفیات نوین، بیشتر در عرصه‌های نظامی و دفاعی خود را می‌نمایانند و عنوان و حکم «محرمانه»، «سری» یا «به کلی سری» را به خود می‌گیرند.

فرهنگ و هنر اما، به عنوان ابزاری که امروزه، مبین رشدیافتگی و توسعه‌ی یک کشور محسوب می‌شوند، نه تنها در زیرمجموعه‌ی «اسرار داخلی» یک کشور و ملت قرار نمی‌گیرند، بلکه متولیان

آنها، به عمد، به تبلیغ و ترویج دستاوردهای فرهنگی و فراورده‌های هنری خود نیز می‌پردازند.

شاید یکی از اصلی‌ترین وظیفه‌ی متفکران و اندیشمندان هر ملت، مواجه شدن با این دستاوردهای فرهنگی و هنری است تا آنها را با محک اعتقاد، فرهنگ و حساسیت‌های مردم خود، بسنجند و با جداسازی سره از ناسره، محصولی صیقل‌یافته و متناسب با ذائقه‌ی مردمشان را به جامعه‌ی مخاطب خود ارائه دهند.

تلاش اهل فرهنگ و هنر در سراسر گیتی، فعالیتی همه‌گیر و سراسری است که با کسب اطلاع، تجزیه و تحلیل و استفاده از تجارب به دست آمده، می‌توان صدها مشعل فروزان و مفید را برای عبور از راه‌های تاریک و ناشناخته‌ی پیش روی بشر، به دست آورد. مجموعه‌ی حاضر، درصدد است با تجزیه و تحلیل تلاش‌های کشورهای در حوزه‌ی فرهنگ، اعم از مطالعه و سایر شاخصه‌های فرهنگی، تجاربی را شسته و رفته، در اختیار خوانندگان و مخاطبان فرهیخته‌ی خود قرار دهد، تا چراغ راهی باشد برای کسانی که در مسیر تلاش خود، به تجارب موفق کسانی که این راه را پیموده یا در آغاز راه‌اند، دست یابند.

آشنایی و آگاهی از بایدها و نبایدهایی که دیگران تجربه کرده‌اند، شراکت و همگامی با همه‌ی کسانی است که فرهنگ را، بهترین مقصد و تلاش‌های فرهنگی، را برترین عبادت‌ها در راه هدایت بشر به سوی سعادت دنیا و آخرت می‌دانند.

این مجموعه کوشیده است محورهای زیر را در کشورهای مختلف جهان بررسی کند و از این رهگذر، روش‌های سودمند قابل استفاده را برای اجرا در کشورمان بنمایاند:

۱. میزان علاقمندی به کتاب و کتابخوانی در جوامع مختلف
۲. روش‌های مختلف ایجاد انگیزه برای افزایش مطالعه در میان کودکان، نوجوانان و جوانان
۳. میزان علاقمندی به دیگر شاخص‌های فرهنگی و بررسی ارتباط آنها با میزان مطالعه و کتابخوانی افراد در کشورهای مختلف
۴. عوامل اثرگذار بر گرایش به کتابخوانی
۵. بررسی تطبیقی وضعیت کتابخوانی برحسب کشورها
۶. بررسی تطبیقی وضعیت کتابخوانی با توجه به گروه‌های مختلف جمعیت‌شناسی
۷. اقتصاد نشر و وضعیت بازار کتاب در برخی کشورها

⋮

مطالعه‌ی حاضر نشان می‌دهد روش‌های متنوعی در کشورهای مختلف در حال اجراست، تا کتابخوانی به عنوان یک عادت پسندیده از سنین کودکی در کودکان نهادینه شود و از این حیث دغدغه‌های مشابهی در برنامه‌ریزان فرهنگی کشورهای مختلف وجود دارد. صرف‌نظر از محتوای کتاب‌های تولیدی در کشورهای مختلف، اصل دغدغه یعنی ترویج کتابخوانی، امری پسندیده است.

امید است مطالعه‌ی این مجموعه کمک شایانی به تصمیم‌سازان این عرصه در کشورمان و سیاستگذاران عرصه‌ی فرهنگ و هنر کند.

ناشر